

Timski rad u dječjoj rehabilitaciji

Team-work in paediatric rehabilitation

Valentina Matijević

Klinika za reumatologiju, fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, KBC Sestre milosrdnice Zagreb,
Vinogradská 29, 10000 Zagreb

Re/habilitacija djece kompleksan je i često dugotrajan multidisciplinarni proces koji koristi fenomen neuroplasticiteta mozga kako bi različitim intervencijama facilitirao ili stimulirao razvoj normalnih motoričkih obrazaca položaja i pokreta. U središtu je dijete sa svojim roditeljima/skrbnicima. O rehabilitaciji govorimo kada je dijete već imalo razvijene psihomotoričke vještine, ali ih je uslijed bolesti ili ozljede izgubilo. Habiliteramo dijete koje je bilo izloženo neurorizičnim čimbenicima (faktorima) i razvilo je, ili još nije razvilo kliničke simptome odstupanja od urednog psihomotoričkog razvoja. Često korištena inačica za re/habilitaciju djece je rana intervencija, koju koriste druge, najčešće nezdravstvene struke.

Cilj je ovog rada prezentirati važnost timskog pristupa zdravstvenih i nezdravstvenih struka u re/habilitaciji djece. Implementacija izrađenih nacionalnih smjernica dječje re/habilitacije pri Hrvatskom društvu za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu iz 2016. godine u sustav zdravstva, obrazovanja i socijalne zaštite rezultirala bi kvalitetnijim ishodom re/habilitacije.

Holistički pristup djetetu osnovna je pretpostavka uspjeha re/habilitacijskog procesa. U različitoj životnoj dobi djece u normalnom razvoju stječu različite psihomotoričke vještine, stoga je neosporna važnost facilitacije i stimulacije normalnog razvoja kako u djece gdje postoji odstupanje, tako i u djece kod koje postoji samo spoznaja da su bila izložena neurorizičnim faktorima. Rehabilitacijski tim u dječjoj rehabilitaciji bazira se na multidisciplinarnom pristupu. Članovi tima u čijem središtu je dijete s roditeljima/skrbnicima jesu fizičar s edukacijom pedijatrijske re/habilitacije, fizioterapeut, medicinska (rehabilitacijska) sestra, logoped, psiholog, radni terapeut, defektolog, socijalni radnik i ostali stručnjaci po potrebi. Voditelj tima je dječji fizičar koji koordinira radom svih članova tima kako bi se usklađeno i pravovremeno u djece stimulirale psihičke (kognitivne) i motoričke vještine shodno razvojnoj, a ne kronološkoj dobi djeteta.

Suvremena re/habilitacija djece počiva na temeljima timske suradnje i multidisciplinarnog pristupa. Cjelokupnu podršku djeci s faktorima rizika i djeci s neuromotoričkim odstupanjima, kao i njihovoj obitelji, nemoguće je ostvariti kroz djelovanje jedne profesije. Uspjeh učinka re/habilitacije ostavlja tragove na daljnji cjelokupni razvoj djeteta samo ako su objedinjene različite zdravstvene i nezdravstvene profesije. Smjernice dječje rehabilitacije Hrvatskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu kroz jasno izrađen hodogram omogućavaju ovakav multidisciplinarni pristup liječenju.

Ključne riječi: re/habilitacija, dijete, psihomotorički razvoj, multidisciplinarni pristup, smjernice